

טיב הקהילה

בראשית
כ"ד תשרי תשפ"ה
המנים לפי אופק דרושים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג 5:20
מוצ"ש 6:33
ר"ת 7:12

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א' 8:51 | סו"ת א' 10:02
סוק"ש ב' 9:34 | סו"ת ב' 10:30

המנים לפי ששון קי"ז

נ"ח מס':
754

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

לו מקום כדי להתבונן בהליכותיו, ואז ישתנה כל מהותו, וזהו שמסיום רש"י, אם תרצה תתגבר עליו כי שינוי הרצון תלוי במחשבה. ועל כגון זה אמרו חז"ל (בראשית רבה סג, ח): 'הרשעים ברשות לבם, וצדיקים לבם ברשותם', כי הרשעים אין נותנים לכח ההגיון לנתב את נתיבותיהם, וכל הליכותיהם תלוים ברצון לבבם, אבל הצדיק אינו הולך בשרירות לב, ומגביר מוחו על רצונותיו ובכך הוא מחליט אם אכן ראויים רצונותיו להתקיים אם לאו.

כיבוש היצר בכה-ההתבוננות

הלא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואלך תשוקתו ואתה המושל בו: (ו. ה.)
ופירש"י: ואלך תשוקתו - של חטאת, הוא יצר הרע, תמיד שוקק ומתאוה להכשילך: ואתה תמשול בו - אם תרצה תתגבר עליו:
...

דברים אלו צריכים מאוד לעורר את הלבבות, כי יש בני אדם שאינם מודעים עד כמה אורב להם היצר וחפץ להכל את מעי-יהם, כי מפאת טרדותיהם אין מחשבתם פנויה להתבונן בכל הליכותיהם, אם הם כשורה או לא, אך כשיהיו בדבריו הקדושים של רש"י, המפרש שתמיד מתאוה היצר להכשילו, יבינו עד כמה הוא מן הראוי שיתבוננו בהליכותיהם, ואז יווכחו כי אכן כנים הדברים.

והא לך דוגמא אחת מיני אלף מזמיותיו של היצר: כשאיש הישראלי מתעורר משנתו בבוקרו של יום, הולך הוא תחילה לה-תפלל לפני קונו, ואין לך אדם מישראל היועד את בוראו שיעני להתחיל את סדר יומו מבלי להקדיש תחילתו של יום לבוראו, ואף הפחות שבפחותים יגביר רצון בוראו על רצונו ויפיע באותה שעה בבית הכנסת להתפלל. משמעותן של דברים כי על אף שהאדם יודע ערך זמנו, בכל זאת רואה הוא לנכון להקדיש לכל הפחות מקצת זמנו לעבודת בוראו, ולולא אמונתו היה ביכולתו לגצל זה הזמן לענייניו ולצרכיו, אך אמונתו בבוראו אינו מניחו להתחיל את יומו בלא תפילה.

במידת מה נחשב דבר זה למסירות נפש, ואם כן מי פתי אשר לא יציל אותה שעה כדבעי אחר שמסר נפשו עליה? ואם כן היה מן הראוי שיתפלל בהתלהבות ובמתנות, ויזרז להיות מן עשרה הראשונים, אך לרוע המזל רואים אנו תמונה מזוהה ביותר, אכן האדם משכים לבית הכנסת אך משום מה תמיד מגיע חמש דקות אחר שכבר התחילו את התפילה, ואם לא די בכך, עוד חוטף שיחה עם פלוני ואלמוני טרם מתחיל הוא בתפילתו, ומובן מאליו איך נראית אח"כ התפילה הרי צריך הוא להדביק את השליח ציבור ולכך עורך את תפילתו בחיפזון, או שמעדיף לפעמים לה-תפלל בלי מנין. גם באמצע התפילה משים לבו לשיחותיו של חבירו שלא מצא שעה נוחה יותר מלהשיחם כי אם אז, ובכך מפסיד לפעמים איזה עניית אמן או ברכה, ונמצא שזה האדם ביקש לעשות נחת רוח ליוצרו, ובלי שישים לבו לכך בא היצר והפך את הקערה על פיה.

חיל יאחז באדם כשיתבונן ויווכח כי אכן כך הם פני הדברים בכל ענייניו, יצרו הרע מלווה אותו בכל עתותיו ומנסה להטיל מום בכל הליכותיו, ואם יתבונן עוד יווכח שעיקר הסיבה שמה מזה מצליח היצר, היא חוסר ההתבוננות, וכל היצר מטרידו בכמה וכמה מיני טרדות, ולרוב בטרדות כאלו שאין בהם ממש, וכל זה הוא כדי שלא יהיה רווח במחשבתו להתבונן בהליכותיו, וכשאין מחשבתו של אדם מנהיג, לבו ויצרו מנהיגים אותו, וכשיווכח האדם שכך הוא פני הדברים, יבין שעליו לכופ את מוחו לפנות

טיב המערכת

• וינחם ד'.. ונח מצא חן •

כמה יהודים ישבו בתוך בית כאשר מבחין נשמעו קולות ידי ופוצצים עזים לפתע נפל פגז על הבית בו הם שהו, החדר הראשון נהרס והאנשים נכנסו לחדר פנימי יותר, אח"כ נפל עוד פגז והחדר נוסף נהרס, האנשים עברו לחדר אחר, וכך נחרבו חדר ועוד חדר, ורק חדר אחד נשאר עומד, האנשים שהיו בבית נחלקו לשתי קבוצות היו שאמרו כי כל זמן שיש חדר אחד שלם נשארים בבית, אך אחרים אמרו שאי אפשר להישאר כך בבית שרובו הרוס, והם יצאו מהבית הרוס לחפש לעצמם מקום מקלט. מה קרה עם היוצאים אינו יודעים, אבל הנשארים סיפרו שאחרי זמן הגיעו הפורעים הגויים ועברו מבית לבית בחפזם אחר ניצולים כדי להורגם כשהגיעו לבית הרוס שבו התחבאו האנשים אמרו כי בבית הזה כבר בודאי אף אחד לא נשאר חי, והם דיילו על הבית והמשיכו בדרכם.

כששומעים את הסיפור האמיתי הזה, אפשר כמובן להתפעל מהנס שארע לנשארים, אבל אפשר גם להתבונן בשינוי המחשבה בין יהודי לשאינו יהודי, יהודי מאמין מסתכל על מה שיש ולא על מה שאין, נכון כל הבית הרוס, אבל יש חדר אחד, אז יש איפה להיות לעומתו הגוי מסתכל ורואה בית הרוס, מבחינתו כל הבית כבר לא שווה כלום.

בסוף פרשת בראשית אנו פוגשים את דוד המלך, והתורה אומרת וינחם ד' כי עשה את האדם, ומיד אח"כ כתוב ונח מצא חן בעיני ד', הקב"ה מלמדנו איך לראות את הדברים, הוא כביכול התחרט על שברא את האדם, ולכאורה היה ראוי להכרית את כל המין האנושי, אבל יש אדם אחד - נח שהוא כן מצא חן בעיניו, ובשבילו שווה להשאיר את העולם.

דרכו של היצר להטעות את האדם ולומר כי אינו שווה כלום מאחר שקילקל ועבר עבירות, אבל התורה מלמדת אותנו כי כל אחד שעדיין יש בו איזו נקודה טובה, הוא טוב, ותפקידנו לחפש ולמצוא את הנקודות הטובות שלנו ולהתעורר שאנחנו ראויים וטובים ומתוך כך יתרום הנקודות הטובות, ויגבר כוחנו לצנח את היצר הצרור. (ג' טיב תורה-בראשית)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 100024-0534

טיב
ההודעות

הלכות הזכרת ושאלת הגשם א'

מוריד הגשם

א. אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם בברכה שניה מפני שיש בה תחיית המתים והגשמים הם חיים לעולם כתחיית המתים (פי קיד"ט ס"ב סק"א).
 ב. מתחילים לומר מוריד הגשם בתפילת מוסף של יום טוב האחרון של חג (ס"א).
 ג. אם לא אמר מוריד הגשם יש לחלק בין בני ארץ ישראל שאומרים מוריד הטל בימות החמה שאין צריך לחזור לבני חו"ל (הנהגים סדר"ט"א) שאין אומרים מוריד הטל, שחזור לראש התפילה (ס"ה'ו).

ד. והטעם שאין צריך לחזור כשאומר מוריד הטל, דאף שהטל אינו נעצר, מכל מקום שבה הוא להקב"ה בהזכרתו כמו בהזכרת הגשם שכשם שהגשמים חיים לעולם כך הטל הוא חיים לעולם שעל ידי כך מתברכת התבואה.
 ה. לכך יש בני אדם שמזכירין הטל כל ימות החמה כדי שאם ישכחו לומר מוריד הגשם בימות הגשמים חזקה שאמרו מוריד הטל כמו שהם רגילים בימות החמה ואין מחזירין אותן (שו"ע הרב ס"ו).

ו. בן חו"ל שא"א מוריד הטל, אם לא אמר מוריד הגשם אפילו אמר משיב הרוח אם נזכר קודם סיום הברכה אומרה במקום שנוכח, כי לא קבעו חכמים מקום בתוך הברכה אלא אמרו סתם מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים רק שנהגו לומר לפני מכלכל שהוא פרנסה וגשמים ג"כ פרנסה הלכך באיזה מקום שיזכור סגי (סק"ב'ו).

ז. אם הוא באמצע ענין, כגון תיכף שאמר ומקיים אמונתו, יסיים מקודם לשיני עפר וכן כל כה"ג ואח"כ אומר משיב הרוח ומוריד הגשם ומסיים במקום שהוא עומד (בהל"ל ד"ה במקום).

ח. אם נזכר לאחר שאמר ונאמן אתה להחיות מתים צריך לחזור ולומר ונאמן אתה להחיות מתים משום דבעינן מעין חתימה סמוך לחתימה (סק"ב'ט).

ט. אם נזכר אחר שאמר ואלהי למדני חוקיך, יהיה חתומים אלא יסיים למדני חוקיך, בדין עדיין באמצע ברכה, וחזור למשיב הרוח (סק"ב'ב).

י. אם נזכר לאחר שסיים מחיה המתים יאמר תיכף משיב הרוח ומוריד הגשם בלא חתימה וממשיך אתה קדוש, (שכל שלא התחיל בברכה שלאחריה לא נקרא סיום ברכה זו למדי לענין כל הדברים שמתחילין אותן) ונכון לכתחילה שיאמר מיד, שלא ימתין יותר מכדי דיבור (סק"ל לא לב').

יא. אם התחיל בברכה אתה קדוש אפילו תיבת אתה לבד, או תיבה של קדושה, חזור לראש התפילה (ס"ה סק"ב'ח).

יב. בן ארץ ישראל שאין מחזירין אותו דאומר מוריד הטל, היינו רק לאחר שאמר כבר השם של סיום הברכה של מחיה המתים אבל אם נזכר קודם סיום הברכה יחזור ויזכור גשם (כמו בפסעים [ח-י] בהל"ל ד"ה אין).

ותן טל ומטר

יג. צריך לומר בה בימות הגשמים ותן טל ומטר (ס"ו ק"ז ס"א).
 יד. בארץ ישראל מתחילין לשאול מליל ז' במרחשוון, לפי ששם צריך לגשמים לפי שגובהו הוא סמל הארצות [בחו"ל ארץ מתחילין בתפלת ערבית של יום ס' אחר תקופת תשרי] (ס"א ס"ב סק"ה).
 טו. ואז יכריז השמש לאחר הקדיש קודם התפלה טל ומטר, בכדי שידעו לומר ותן טל ומטר, ואם לא הכריז אעפ"כ יאמרו (ס"ב סק"ג).
 טז. אם לא שאל מטר בימות הגשמים מחזירין אותו (ס"ד).

יז. אם נזכר קודם שסיים ברכת השנים יאמר במקום שנוכח, אך אם נזכר אחר כשנים הטובות יחזור ויאמר וברך שנתנו כשנים הטובות כדי שיהיה מעין חתימה סמוך לחתימה, ועוד יותר שיתחיל ותן טל ומטר ויגמור כסדר (ס"ב סק"ג'ו).

יח. אם נזכר קודם שהתחיל תקע בשופר אומרו שם וי"א דיותר טוב שיאמר בשופע תפילה, דבזה יצא לכ"ע (ס"ב סק"ג'ז).

יט. אם לא שאל מטר, ונזכר קודם שומע תפלה אין מחזירין אותו, ושואל בשופע תפלה, קודם כי אתה שומע, שברכה זו מתוקנת לשאול בה כל הבקשות [גבול הזכרת משיב הרוח אם שבת חוה, משום דחזרה שבת הוא ואין מסוגלה בו הברכה שמתוקנת לבקשה] (ס"ה ס"ב סק"ג'ז).

כ. אם היה לו תענית וצריך לומר ענוג, יאמר השאלה קודם ענוג, דשאלה חמורה מענוג דאם לא אמרה מחזירין אותו משא"כ בענוג (ס"ה ס"ב סק"ג'ז).

כא. אם נזכר אחר שאמר בא"י של ברכת שומע תפילה שלא שאל גשמים יסיים למדני חוקיך, ויאמר ותן טל ומטר ואח"כ כי אתה שומע וכו' (ס"ב סק"ג'ט).

כב. אם נזכר אחר שחתם שומע תפלה, קודם שהתחיל רצה, נראה שאומר ותן טל ומטר, ואחר כך אומר רצה (ס"ה).
 כג. אם לא נזכר עד אחר שומע תפלה, אם לא עקר רגלי, חזור לברכת השנים (ס"ה).

כד. אם עקר רגלי, חזור לראש התפלה, ואם השלים תפלתו ואינו רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו, אעפ"י שעדיין לא עקר רגלי, עקורים דמי, וה"ה אם רגיל לומר תחנונים וסיים תחנוניו ואמר אחריהם הפסוק יהיו לרצון וגו' שבאמירת פסוק זה עשה היסח הדעת מלומר עוד תחנונים ונשלמה תפלתו אף על פי שלא התחיל עדיין עושה שלום (ס"ה ס"ב סק"ח).

כה. שכתל על ומטר והיה צריך לחזור לברכת השנים וטעה וחזר רק לשופע תפלה נגד הנפקס דחזור לברכת השנים א"צ לחזור להתפלל עוד פעם ויצא דיעבד (שבה"ל ח"י סי' כ"ז).

כו. בליל ז' חשוון אם לא שאל מחזירין אותו, ואינו דומה לערבית של ר"ח (ס"ב סק"ג'ט).

טיבת הבנין

תפילה היא המפתח לקבלת ההשפעות בפועל

שנצרך לו שירדו גשמים ואיזה טובה גדולה יהיה עבורו אם ירדו גשמים ואם כן יש לו פשוט להכניע את עצמו לפני השי"ת, ולבקש מלפניו שיתן לו את הטובה הזאת.

וכל עוד שאינו עושה כך, זה מורה שהוא כפוי טובה, הוא לא מסוגל להשלים עם המציאות שהוא נצרך לקבל איזה טובה, ולכן הוא צריך להכניע את עצמו למקבל ולהתפלל על כך שיזכה לקבל את הטובה ההוא, רק הוא כופה בטובה שבדבר, ומרגיש שזה דבר הכרחי שהוא חייב לקבל, חייבים ליתן לו את זה, הוא לא צריך להתחנן שיקבל את זה, ואף אינו צריך להודות על זה שקיבל את זה.

ולכן כל עוד שאדם הראשון עוד לא התפלל שירדו גשמים, לא המטיר ה' אלהים על הארץ. כי קל וחומר הוא אם אסור לעשות טובה לאיש שאין מכיר בטובה, מפני שלא יבוא להודות על הטובה, מאחר שפשוט אינו מכיר ומשיג שעשו לו טובה בזה.

כל שכן כשהאדם כבר מכיר בטובת הגשמים, הוא יודע שזה טובה גדולה עבורו, ומכל מקום אינו מסוגל להכניע את עצמו להיות למקבל, ולבקש מה' שיתן לו את הטובה, כל שכן שאסור ליתן לו את הטובה, כי הוא גרוע הרבה יותר מזה שאינו בא להודות מחמת חסרון ידיעה בלבד, הוא פשוט לא משיג שעשו לו טובה בזה.

הטעם שאסור לעשות טובה למי שאינו מכיר בטובה

ואפשר לבאר הסיבה למה אסור להשפיע טובה למי שאינו מכיר בטובה, על פי משל גשמי, למה הדבר דומה לאדם שיש לו ממון רב ולב טוב, והחליט בטוב לבו ליתן אוכל לעופות, לקיים מה שנאמר (תהלים קמ"ט) ורחמינו על כל מעשיך, אין שום ספק שהוא יקבל על זה שכר, בודאי הוא עושה דבר טוב מאד בזה.

אמנם אם הוא יחליט מגודל טוב לבו ורחמנותו על כל הנבראים, ליתן את האוכל לעופות בכלי של זהב, בודאי ימחו בו כולם שאסור לו לקלקל על חינם כלי יקר של זהב עבור זה, שהרי העופות אין להם שום השגה בזהב, וכסף, ולכן אין להם שום הנאה בזה שהוא מגיש להם את מאכלם בכלי של זהב, זה לא מוסיף להם כלום, הם רואים את הכלי של זהב בדיוק כפי שהם רואים את הכלי של מתכות. ומאחר שאין להם שום הנאה מזה, הוא פשוט עובר על כל תשחית בזה שהוא נותן להם את מאכלם בכלי של זהב, והם משחיתים ומקלקלים את הכלי היקר על לא דבר.

ורואים מזה במוחש היסוד של המהר"ל, שאסור לעשות טובה למי שאינו מכיר בטובה, כי כשמשיפיעים טובה למי שלא יכיר שעשו לו טובה, נחשב שמקלקלים בזה את השפע והטובה על חינם זה הולך לאיבוד להבל ולריק, מאחר שהמקבל לא יכיר אף פעם בטובה שבדבר.

והגמשל פשוט, כל התכלית בהשפעות השי"ת משפיע לעמו ישראל, הוא כדי להטיב לברואיו. אבל אם המקבל לא יכיר ויבחין בטובה שנותנים לו בזה, ובפרט אם הוא כופה מראש בהטובה, אין השי"ת משפיע לו את השפע, שהרי השפע יפסד ויילך לאיבוד, מאחר שהמקבל לא ירגיש את הטובה שנתנו לו.

יעזור השי"ת, שאכן נזכה להודות להשי"ת על כל דבר ודבר, ולהתפלל תמיד אל השי"ת מתוך הכנעה אמיתית, ושתתקבל תמיד תפילותינו ברחמים וברצון לפני אדון כל, ושיהיה לנו תמיד על מה להודות, ושאכן נזכה על ידי זה להשפעות מרובות ותמידיות מן השמים, חסדים וטובות ישועות ונחמות, ונאמר אמן.

בפרשתן (ב' ה') זכר שיהי השדה טרם יהיה בארץ, וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה.

ופירש"י, "וכל עשב השדה טרם יצמח - עדיין לא צמח. ובשלישי שכתוב ותוצא הארץ, על פתח הקרקע עמדו עד יום שישי. כי לא המטיר - ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה, ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים".

ורואים מזה יסוד נפלא, האדם אינו יכול לזכות לשום שפע עד שייתפלל על זה, ואפילו אם השפע מגיע לו ביושר, מכל מקום אינו זוכה לקבל את השפע עד שייתפלל על זה, שיזכה לקבל את השפע. וכמו שרואים כאן, הרי בשביל מה ברא השי"ת את עשבי השדה ביום השלישי של בריאת העולם, אם לא בשביל שיצמחו. ובכל זאת, כל עוד שלא התפלל האדם עליהם הם נשארו לעמוד על פתח הקרקע, ולא באה ההשפעה לעולם, עד שהתפלל אדם הראשון שיזכה לקבל את השפע.

אדם שאינו מתפלל אינו נבדל אדם

ומבאר הבן איש חי, דזהו מה שמרומז בלשון הפסוק, ואדם אין, כל עוד שהאדם אינו מתפלל, אינו אדם, הוא לא נכנס בגדר אדם, כי המהות של האדם זהו תפילה.

ובזה מיושב לשון הפסוק, זכר עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה. וקשה, הרי עיקר הטעם מה שעוד לא ירדו גשמים הוא מפני שעדיין לא התפללו על זה, ואם כן היה צריך להיות לשון הפסוק, כי לא המטיר ה' אלקים על הארץ מפני שעוד לא התפללו על מטר, ולמה כתוב שהטעם הוא משום ז'אדם אין לעבוד את האדמה'.

ועל פי הבן איש חי נראה דהיינו רק, כשהפסוק אומר ז'אדם אין, אני יודע מזה ממילא שעוד לא התפללו על המטר, כי זהו מהות האדם תפילה, אם אומרים שיש אדם, מובן מזה שיש אדם המתפלל, וכשאומרים ז'אדם אין, מובן מזה שאין אדם המתפלל, וממילא עוד לא ירדו גשמים.

אסור לעשות טובה לאיש שאינו מכיר בטובה

ועדיין יש להבין מהו הטעם באמת לכל זה, למה אין השי"ת משפיע לאדם שפע המוכן לו עד שיבקש בפירוש על זה.

וגם דבר זה מבואר בתוך דברי רש"י הנ"ל בפרשתן, כשמבאר למה לא ירדו גשמים עד שהתפלל אדם הראשון על זה: "ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה, ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו".

ומבאר המהר"ל בפירושו ז'ור אריה' על פירוש רש"י, שמפני זה גופא שעוד לא היה בעולם, אדם המכיר בטובתם של גשמים, לכן עוד לא הוריד השי"ת גשמים, כי "אסור לעשות טובה לאיש שאין מכיר בטובה"! ולפיכך כל זמן שלא היה האדם בעולם, לא המטיר ה' אלקים על הארץ.

מי שאינו מוכן להכניע את עצמו להתפלל שיקבל את הטובה נחשב ככפוי טובה

וגם לאחר שכבר נברא אדם הראשון, עדיין לא הוריד השי"ת את הגשמים עבורו עד שהתפלל עליהן, הגם שעכשיו כבר יש אדם בעולם המכיר בטובתם של גשמים. אמנם כל עוד שאינו מתפלל שירדו גשמים עדיין לא יתכן שירדו גשמים שהרי האדם רואה

טיב המעשיות

בספר הקדוש 'בני יששכר' מאמרי השבתות (מאמר ג אות ה) גילה דבר מופלא בברכת נרות שבת שיש בטבע נרות השבת ברכה מיוחדת לכל איש מישראל ברב או מעט.

והלה"ק: "במדש (כ"ר יא ב) רבי אליעזר אומר, [ויברך אלקים את יום השביעי] ברכו בנה, ובי היה המעשה פעם אחת הדלקתי את הנר לבילי שבת ובאתי ומצאתי אותו במוצאי שבת דלוק ולא חסר כלום ע"כ. – לא נודע מהיכן ישפוט שהברכה קאי על הנר, ואין ראיה ממעשה הנס שאירע לו לרבי אליעזר."

"ומוכרחים אנחנו לומר, שזה הוא לכל איש הישראלי, שגרות של שבת מתברכים יותר באורם מכל ימות החול, לזה רב ולזה מעט, [וכמדומה שהמבינים יודעים זה] עכ"ל"ק עיין שם שהאר"ך.

גילה לנו כאן רבינו הבני יששכר ז"ע ברכה נפלאה השורה בגרות שבת קדוש, לכל איש הישראלי, ולא רק לתנא הגדול רבי אליעזר, אלא לכל אחד ואחת מישראל 'נרות של שבת מתברכים יותר באורם מכל ימות החול, לזה רב ולזה מעט'. והוסף לפרש בשפתו קדשו: 'שהמבינים יודעים זה'.

ולפום דרכו בקודש צריך לומר, בלשונו של רבי אליעזר שהוכיח מאותו מעשה שהיה בו בעצמו 'פעם אחת', שבפעם אחת היה הברכה גדולה וגדושה ביותר, שמצא את הנר במוצאי שבת דלוק ולא חסר כלום – זה היה רק 'פעם אחת'. אבל עצם ברכת הנר היתה קיימת אצלו כמו אצל כל איש הישראלי בכל שבת ושבת ומדי שבת בשבתו היה רואה את הברכה שבגרות שבת, אלא שלפעמים הוא רב ולפעמים מעט, ובפעם אחת היתה הברכה מרובה כל כך עד שלא חסר כלום.

ובספר הקדוש סידורו של שבת ז"ע (ח"א שורש ב ענף א שלהי אות ז) האריך בסגולה המופלאה של ברכת נרות שבת, שהם משמרים ומאירים את בתי בני ישראל פנימה. וה"ק (בתורה ד): "האי בדליקתן ובהארנתן מתגרישין ומסתלקין ובורחין כל קליפת החיצונים והרע והסטרוא אחרא אשר בבתינו מהעיצבון ודאגת ימי החול. שדרך הרע להיות שורה במקום העצבות היפך הקדושה אשר נאמר בה (דב"ה א טז כז) 'עוז וחדוה במקומו'. ובהארנתן מאירין הבית באורה של שמחה וחדות שבת ושלוה והשקט בבתינו. ונשבת מתוכה ריב ומצה ואש המחלוקת, והבערת אש של מצות הנרות נעשה אש אכלה אש של היצר הרע והכעס והמחלוקת. ונתקיים בנו (שמות לג א) 'לא תבערו אש בכל מושבתיכם', שבכל מושבת הבית שלנו לא יבער שמה אש וזה מבחינת היצר הרע' עכ"ל"ט ע"ש.

- > < -

היה היו שני אחים יהודים טובים בחורים צעירים 'בעלי תשובה'. הם נולדו בבית מסורתי הרחוק משמירת התורה והמצוות, ובשנות החרותם התחזקו שניהם יחדיו, הם נכנסו לעולם התשובה אשר פורה ומצליח מאוד בדורנו כנדוד. עד שהחליטו שניהם לעזוב 'הכל' מן העולם החילוני המנושם והמוזהם, עולם שאין בו שום זיק וניצוץ של תוכן פנימי וחיים של הכלית והתעלות בתורה ועבודת השם יתברך בקדושה וטהרה.

הם עזבו אפוא את הבית נכנסו ביחד לאחד מהיכלי הישיבות הקדושות כדי להיכנס יותר ויותר לעולם התורה והקדושה.

תחילת דרכם בתשובה קשה היתה מאוד, כאשר משפחתם ניתקה בבת אחת את כל הקשר עמהם בעקבות מהפכתם. אך הם לא שנו ליבם לואת, וחיפשו ודרשו בכל לב ונפש אחר האמת ותכלית החיים.

עד שמן השמים יזכו אותם להאיר פניהם את דרכם בחיים כאשר התגלה בפניהם האור הנפלא הזורח מדברי המסילת ישירים המפורסמים בריש ספרו הטהור 'בבאור קלל חובת הצידי' בעולמו.

זה לשונו הורב: "יסוד ה'חסידות' ה'שדש' ה'עבודה' התמימה הוא ש'יתברך ו'תאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, ולמה צריך ש'ישים מקבטו ומגמתו בקל אשר הוא עמל כל ימי חייו'."

"והנה מה שהורונו חכמינו זכרונם לברכה הוא שהאדם לא נברא אלא להתענג על כל הנהגות מיו שכינתו, שזהו התענג האמתי והעיון הגדול מכל העיונים ש'יכולים להמצא. ומקום העיון הזה באמת הוא העולם הבא כי הוא הנברא בהנחה המצטרפת לדבר הזה, אך הדרך כדי להגיע אל מחוז הפענוג זה הוא זה העולם. והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (אבות ד, ו) 'העולם הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא. והאמצעים המגיעים את האדם לתכלית הזה הם המצוות אשר צנו עליהן האל יתברך שמו, ומקום עשיית המצוות הוא רק העולם הזה. – על פן הושם האדם בזה העולם בתחלתו כדי שעל ידי האמצעים האלה המזדמנים לו פאן יוכל להגיע אל המקום אשר הוכן לו, שהוא העולם הבא לרוות שם בטוב אשר קנה לו על ידי האמצעים האלה,

והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (ערובין כב) 'היום לעשותם ומחר לקבל שפקם' ע"כ.

בעקבות דברי קדשו המאירים והבהירים הללו, הוחלט אצל שני האחים המאוחדים הללו להישאר לנצח בדרך התשובה, ואכן הכניסו עצמם יחדיו בלימוד התורה בכל לב, וגדלו בתורה ויראת שמים לתפארת עולם התשובה.

והנה בהיות שמשפחתם היתה מסורתית כאמור, לא היה ביתם מרוקן לגמרי מן היהדות, וקיימו בו כמה וכמה ממנהגי ישראל.

אחד המנהגים שהיתה האמא של שני האחים מקפידה עליו בכל לב היה בכל ערב שבת בעת הדלקת נרות שבת, שהיתה מדליקה נר מיוחד 'לזכות רבי מאיר בעל הנס'!

בני משפחתה שאלוה תמיד על מה ולמה שומרת היא כל כך על מנהג עתיק יומין זה, הרי בין כך אינם שומרים את השבת כמו את שאר מצוות התורה, ומה יתן לך ומה יוסיף לך זה הנר...

אך היא לא שענה ולא התייחסה למלעיגים וענתה לעומתם כך ראיית בבית אמי עליה השלום כפי שראתה אף היא בבית אמה שלה, וכן אעשה גם אני! – כך היתה נגישת בכל ערב שבת מניחה נר נשמה מיוחד, ואומרת בקול גדול 'לזכות רבי מאיר בעל הנס'!

והנה לאחר ששני האחים הטובים חזרו בתשובה, והשילו מעצמם את כל מה שראו ועשו בביתם היה אחד האחים ממשיך להחזיק באותו מנהג קדוש המקובל במשפחתם דור אחר דור. את המנהג העתיק הזה של הדלקת נר מיוחד לזכות רבי מאיר בעל הנס הוא לא אבה לעזוב, ולאחר שחזר בתשובה וקיים את מצוות נרות שבת בחידו, הוסיף בכל שבת נר נשמה נוסף מיוחד, והכריז עליו: 'לזכות רבי מאיר בעל הנס', כפי שראה בבית אימו, שקיבלה בבית אימה, וכמקובל במשפחתם מדורי דורות.

אולם האח השני שהיה כנראה 'חריף' יותר, רצה לנתק לגמרי את כל הקשר עם בני משפחתו מכל וכל, והחליט שגם המנהגים הטובים מבית אבא ואמא אינם מתאימים עבורו. ולאחר שפתח 'דף חדש' בחייו מחק לגמרי את כל הדף הישן, ולא רצה להשאיר ממנו שום זכר, ולכן אף את אותו מנהג ישן מבית אבא לא קיים.

יום אחד נסעו השנים יחדיו בכביש מהיר בינעירוני, ולאבון לב התנגש בהם רכב כבד בעוצמה חזקה, כשתוצאת התאונה הקשה היתה קטלנית רחמנא ליצילן, האח השני שלא שמר על מנהג נרו של רמבע"ן נהרג במקום ואילו האח הראשון ניצל ויצא מן התאונה בלא שום פגע.

האח השכול לקח מאוד לליבו את פטירתו הטרואית הפתאומית של אחיו הקרוב מאוד לליבו, נצר יחיד ממשפחתו הקשור עימו באהבת לב ונפש עד מאוד, והמקרה הקשה העציב את רוחו מאוד.

בהיותו קרוב אל אחד מגדולי המתנכים הלא הוא הרב יעקובזון שליט"א אשר הציל נערים רבים בישראל מרדת שחת כידוע, ובתים רבים בישראל שהעמידם בדרך האור. הציע לו הרב יעקובזון לאותו בחור להתלוות עמו אל מרן הסטייפלער זצוק"ל בעיה"ת בני ברק יצ"ו.

והנה בהגיעם אל ביתו הגדול אשר בשיכון 'חזון איש', ונעמדו בפרוודור הגדול שבמבוא הבית בהמתנה לתורם, שמעו כל העת מתוך החדר הקדוש את קולו של הצדיק שהצא 'צועק' צעקות רמות ונוף באנשים אשר נכנסו ובאו לקבל פני קדשו. – כידוע דרכו בקודש אחד משרפי עליון הקדמונים לצעוק מן פתח על האנשים מחמת כל מיני סיבות, ומי יבוא בסוד קדושים. – אימה גדולה אודע נפלו על הבחור הבעל תשובה ששמעו את גערות הצדיק הברקעות מקירות לבבו, והם המתינו בסבלנות שיגיע התור שלהם.

והנה משהגיע תורם, והם פסעו ונכנסו בקודש פנימה, כאשר רק הסתכל הבחור בדמות קדשו הנוראה והזוהרת של אותו צדיק קדוש עליון נפל עליו פחד נורא הוא החל לרעוד בכל גופו וארכובותיו דא לדא נקשן. – אך להפתעתם הגדולה כשהתקרבו ורק החלו בברכת 'שלום עליכם' נשפכה נורה גדולה על פני קדשו של הסטייפלער, הוא קירב את הבחור הבעל תשובה אליו באהבה וחובה, וכשכולו מלא שמחה וחיוך מאיר פנים פנה אליו באהבה ואמר: הקב"ה אוהב אותך! אתה מדליק נר מיוחד בכל ערב שבת, וזה מציל אותך ושומר עליך!

הבחור הרגש החל לבכות בדמעות שליש מאין הפוגת כשראה בחוש שהכל גלוי וידוע לפני הצדיק. ולאחר ששמע הצדיק מהרב יעקובזון שליבו של הבחור נשבר בקרבו מחמת פטירת אחיו כנפשו, ניחם אותו הצדיק בכל לב ואמר לו שהוא היה 'כפרה' גדולה לישראל, ושיש מצוה לקבל תנחומין. לחיוב אותו היטב שייצע להעריך אל נכון כל מצוה שעושה וכל תורה שלומה, כי הם חשובים מאוד לפני אבינו שבשמים. והרושם הכבד שנחרט בלבבו של אותו בחור מביקור זה בבית הצדיק נשאר בליבו כל ימי חייו.

לאחר תקופה קצרה זכה להקים את ביתו, בית

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פריטי שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

"אפילו בהשגחה שבתוך ההשגחה"

אז כפי שהתחייב בעל המעשה בגיליון כי תבוא להמשיך את סיפור ההשגחה במידה ויגיע לו כובע.

תקציר לגיליון כי תבוא: אברך היה זקוק לכובע חדש וביקש כובע מבורא עולם תחליף לכובע המרופט, עוד באותו יום תוך זמן קצר עף הכובע תחת גלגלי האוטובוס והכובע ז"ל...

האברך הבין שביקש בדרישה שלא כראוי, וכאשר רצה חליפה חדשה, פתח מקודם בהודיה על מה שיש לו עד היום, ובבקשה בהכונה לקבל מאוצר מתנת חינוך, ועוד באותו יום קיבל חליפה חדשה בדרך פלא.

ועתה נשוב לכובע. ביום ראשון בשבת אחרי פרסום הסיפור, מכיוון שאני זוכה לערוך את מדור טיב ההשגחה, פנה אלי יהודי מהכולל בוקר בו אני לומד ונתן לי מאה שקלים לתת ליהודי מהסיפור שבעלון, כדמי השתתפות עבור כובע חדש.

אמרתי לו שאיני יודע אם כבר קנה חדש או לא. הוא אמר שבכל מקרה אעבייר את הכסף לאותו יהודי. אני לא מכיר את האברך שמספר את הסיפור, אבל אני כן מכיר את החברותא שלו שסיפר לי את הסיפור. התקשרתי לחברותא ושאלתי אם האברך כבר קנה כובע, כי יש לי מאה שקלים השתתפות. הוא צחק ואמר שעדיין לא קנה כי אין לו איך לקנות.

באותו יום אני מקבל הודעה מאדם לא מוכר שקורא את העלון, והוא מבקש להעבייר סכום כסף לאותו אברך עבור הכובע שלו. שמחתי מאוד מכיוון שידעתי שמצבו דחוק ואין לו סיכוי לקנות ללא תמיכה מבחוץ. אחרי בירור קצר מתברר שהיהודי הנדיב גר בחו"ל והפנה אותי ליהודי בירושלים אליו נסעתי לאסוף את התמיכה בסכום המאפשר קניה של כמה כובעים... היהודי החם מחו"ל הבין שאם אין כסף לכובע, אז אין כסף לשאר דברים ופתח את ליבו ליהודי הזה.

ועכשיו אגש להשגחה שבתוך ההשגחה. אני שולח סיפורים למערכת של טיב הקהילה, ובמערכת מסדרים את הסיפורים לפי פרשות, ובדרך כלל לפי סדר השליחה שלי. הסיפור הזה שהתפרסם בפרשת כי תבוא ה'תשפ"ד היה אמור להופיע בבראשית ה'תשפ"ה אלא שיד ההשגחה העליונה בחשה בסיפורים, והסיפור האחרון השתרבב ראשון לפרשת כי תבוא. כאשר ראיתי שהסיפור מופיע בפרשת כי תבוא הרמתי גבה, והתפלאתי איך יכול להיות שרק שלחתי למערכת וכבר זה נכנס, אבל כאשר ראיתי את התוצאה הבנתי שהכל מדויק, והקב"ה רצה לשלוח את התמיכה מיד עוד לפני החג!!!

גם איזה סיפור נכנס לאיזה שבוע מנוהל משמי רום בהשגחה מופלאה!!! בעל המעשה: ש.ס.

הפענוג לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטי מוזנן לשלוח אל ר' שפחה סמואלס פקספ: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

באיזה דרך תבחר להתחיל את השנה החדשה ?

- מתחילים בראשית מיט אפרישקייט -

לחצונית חיית ליקו החצונת של מכוון טיב: 0733-22-76-09
<< טלפון אחד והספיר אצלך ללא עלות דמי משלוח >>

בהדלקת הנרות? מה קרה? – האמא התחמקה בחכמה מן השאלה כמדובר, רק הפטירה לעומתו תוך שהיא חוזרת לעיסוקיה: אתה מבין לבד!... ועזבה את הנושא.

הבכי הנורא הזה נגע מאד לליבו של הבחור, אך היצר הרע התקיף שלו כמובן לא וויתר כל כך מר, המלך זקן וחסיל לא נתן לבכי אחד של חצי שעה להרוס לו עבודה קשה ומפרכת של שנים... והוא חשב לעצמו: זו היא התרגשות מובנת, אין כאן משהו מיוחד, זה בטח יחלוף, מרד מאד היא תשלים עם המצב ותבין שזוהו הבן שלה וזו בחירתו, ולא ניתן כבר להחזיר את הנגלל לאחור.

ברם להפתעת לב הבחור, המראה הנורא הוד הזה החל חוזר על עצמו מדי שבוע. במשך כל השבוע לא דיברו ההורים כלום על נפש הילד

טוב ועד רע, הוא כבר שמח לתומו שהנה סוף סוף הם כבר החלו להשלים עם המצב, ועתה יכול הוא לתת דורר לנפשו בשקט ובמנוחה, וגם להישאר עימם בבית. – הוא חשש שיזרקוהו מן הבית וכמובן לא רצה להפסיד את פניו בבית החם והאוהב, שם הגישו לפניו הכל מן המוכן משל היה 'נסיך' מפונק העושה ככל שעולה על ליבו...

אבל בהגיע ערב שבת קודש, שוב הדליקה האם את הנרות חצי שעה מוקדם יותר, ושוב בכתה ובכתה בכי קורע לבבות ושפכה את נפשה לפני השם יתברך לרחם על נפש בנה. – כך חזר הדבר על עצמו ונשנה מדי שבת בשבת, כשהאם אינה מסכימה בשום אופן לפתוח עימו שום שיחה על הנושא לשום צד, רק אמרה לו: אתה כבר מבין בעצמך!...

כך מצא הבחור את עצמו נקרע בין כל ימות השבוע ליום השבת קודש, מצד אחד רווח לו מאד בימי השבוע, כל הוויכוחים הארוכים נדמו, התוכחות וההעלבות ההצקות והאיומים כולם פסקו בבת אחת. וכבר היה אולי נדמה שהנה בחירתו התקבלה, והכל מסכימים עם דרכו החדשה. – אך בהגיע עת הדלקת נרות השבת, התחורר לו פתאום שאין הדברים פשוטים ומוסכמים כלל וכלל, כל השבוע פשוט מבליגים ושותקים, אבל בעומק הלב פנימה התמונה שונה לגמרי...

לא עברה תקופה של כמה שבועות, ושוב התקשרה אליה האם והפעם בשמחה עצומה, וכשכולה נפעמת ונרגשת סיפרה שאכן התרחש הנס הגדול, והמפך המיוחל התחולל בנפש הבחור! – הוא פשוט לא היה מסוגל לעמוד בבכיות הללו בראותו עד כמה דרכו האווילית כואבת ומכאיבה, והחלטי יום אחד להפוך את בחירתו ולשנות את דרכו לטובה! הוא החל לשמור השבת קודש כראוי, ולקבוע עתים לתורה, וחזר בהתלהבות וברצון חזק לצרר מחצבתו בקודש, עד שנעשה לבחור ירא שמים ותלמיד חכם.

לא יאומן כי יסופר!

והרי לפנינו מטיב מעשה מופלא זה לימוד מוסר עצום בכוח ברכת נרות שבת, וגם עצה וסגולה שיכולה להועיל הרבה בדרך חינוך הילדים. פשוט להשתמש בתפילה על חינוך הבנים – כדרך תוכחה וענישה! שכן מלבד עצם סגולת התפילה והבקשה לפני ריבון העולמים כשרואה הילד את ההורים מתפללים ומתחננים עליו, הרי הוא מבין ומפנים עד כמה איכפת להם מחינוכו הטוב, ומשנה דרכו לטובה.

[טיב הנישואים – אברכים שער הבית פיו חינוך הילדים אות ג נענות טובות בחינוך]

כמחצית השעה לפני הזמן המקובל, ותדליקי נרות שבת בחצי שעה קודם, ולאחר ההדלקה שהוא עת רצון גדולה מאוד, תעמדי להתפלל ולהתחנן אצל הנרות הקדושות בדמעות שליש לפני מלך יושב על כסא רחמים, שיחוס ויחם על נשמתו התועה והסוככה של בנה, שתפסוה זרים ויבלעוה לגיונות, ונשבתה בידי כוחות הסטרא אחרא, אולי יחוס יושב מעונה הרועה בתשובה להתות לבבו למוטב.

[ותמכתי יתדותי בעצה זו, ונתליתו באילן גדול ענק שבענקים הלא הוא רבינו המנון אברהם זצוק"ל, שפסק בשולחן ערוך אורח חיים (סימן רס"ג ס"ק יא) וז"ל: "ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה, שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה (מטה משה בשם רבינו בחיי פרשת יתרו – שמות יט, ג) עכ"ל. וכן נוהגות בנות ישראל כשרות מדורות עולם, לשפך לבבן אצל הנרות לפני שיכנתא קדישתא הבאה בשבתא מלכתא, להצלחת הילדים בכל עניינים כנודע ומפורסם. ואין כאן המקום להאריך בגודל עת רצון נעלה ונפלאה זו, ובפרט בעתותי רצון של שבתות מיוחדות ברגלים ובימים הנוראים ובימי השובבים וכיוצא].

והיה אם ידאה הבן יקיר בתפלותיך ודמעותיך המרובות, וישאלך על כך, מדוע הנך בוכיה כל כך? – אל תעני ואל תסבירי לו כלום, רק תאמרי לו: "אתה מבין לבד!..." [דו פארשטייט אל אין...]

האמא המסורה שמעה וקבלה, וניגשה לבצע את הכל בדיוק, במשך השבוע לא דיברה עם בנה מטוב ועד רע, הגישה לפניו את ארוחותיו כרצונה, כיסבה לו את בגדיו, סידרה וניקתה את חדרו, הכל 'כאלו' כרגיל...

אך בהגיע ערב שבת קודש, בקישה האם בביתה מבעוד מועד לסיים מוקדם את הכנות השבת, שכן ברצונה להקדים מעט את הדלקת הנרות. ואכן כמחצית השעה לפני הזמן הדליקה נרותיה. בדחילו ורחימו, כשכל ליבה פנימה עולה על גדותיה בלהט אש קודשו ואז... לפתע פתאום פרצה בבכי תמורים, היא בכרה ובכתה בכי קורע לב מאין הפוגות! את כל מה שהיה מונע על לוח ליבה – לב חם של אמא – מזה תקופה ארוכה פרקה ושפכה בכבייה ותחננים לפני כסא הכבוד, בפרץ דמעות אדיר! הבכי שלה זעזע את אמות הסיפין לעילא ולתתא!

לאחר כחצי שעה משיימה את בכיותיה וחפלותיה, ניגבה חרש את דמעותיה, וניגשה לערוך ולהכין כמה דברים שחסרו בשולחן השבת. והנה לא עברו דקות מספר, ובנה הבחור הגדול עלם חמדותיה, [שכמובן לא הלך לבית הכנסת, רק נשאר בחדרו עסוק בענייניו], ניגש אליה בדאגה ושאל אותה: מאמע לעבין! מדוע בכית כל כך

גדול שמגדלים בו תורה ויראת שמים למהדרין מן המהדרין. וכמובן המשין לשמור בכל לב על מנוג בית אבות ואימהות השמור בידו, להדליק נר מיוחד בכל ערב שבת 'לזכות רבי מאיר בעל הנס!'; וזכו לראות דורות ישרים ומבורכים לתפארת בית ישראל.

ולמדנו כאן טיב לקח מוסר נאה שלא לזלזל חלילה בשום מנהג בית אבות ואמהות וכד"א (משלי א, ח): "אל תגש תורת אפך!" כמו שראינו בטיב המעשה דגן במנהג ברכת נרות שבת שהיה נהוג באותה משפחה בהוספת נר אחד נוסף, שבזכותו היתה הצלה גדולה לטובה ולברכה.

- > < -

כמה גדול כוחם וסגולת של נרות שבת קודש, ותפילת האמא שבישראל מקרב לב ונפש בעת הדלקת הנרות ביכולתה לפעול ולהפעיל גדולות ונצורות עד מאוד!

לפני שנים מספר הגיעני באחד הימים שיחת טלפון בהולה מאשה חשובה באמריקה, שהתעוררו בביתה בעיות קשות בחינוך בנה. המדובר היה בבחור גדול, שבצעירותו כשלמד כאן בירושלים היה לי מעט קשר עימו, כדרכי עם הרבה בחורי ישראל הבאים בגפם ממדינת הים וצריכים כאן קירוב ואהבה ושמירה. ועתה כשגדל וחזר לארצות הברית הסתבר מצבו ביותר, והוא התדרדר ברוחניות והגיע אלי פי שותח רחמנא ליצילך.

אימו המסורה שהאבה אותו עד מאוד היתה כמובן כאובה ונסערת עד עסקי נשמתה, היא לא ידעה את נפשה, כיצד ואיך מתמודדים עם סיפור נורא ואיום שכזה? כיצד עליה להתייחס לבנה? מה עליהם לעשות בתוך מצב מחפיר ומביש כל כך?

ההורים התחבטו רבות בינם לבין עצמם, האם להשאיר את הבחור בבית ולנסות לקרבו בדרכי נועם. או שמא הדרך הפוכה היא הנכונה, לגרשו מן הבית בבושת פנים עד שיעזוב אחת ולחמיד את דרכו הקלוקלת, ואת תעלוליו המטופשים שמילאו את כל נימי לבו ונפשו.

לאחר ששמעתי בכובד ראש את כל הפרטים לאשורם ומתוך ההיכרות שיש לי עם אותה משפחה, אמרתי לאמא הנכבדה שבמקרה זה לדעתי לא כדאי לגרש את הילד, גם במצב חמור שכזה. וכל עוד הילד מציוד רועה את הבית, אוהב את המשפחה, ונהנה מן החום והאהבה שמרעיפים עליו בבית. – ובפרט שלא היו אז בבית עוד אחים ואחיות קטנים העלולים להידבק חלילה מדרכיו המקולקלים. – אין ראוי לגרשו, וגם לא נראה כלל שצעד כזה יועיל לטובה, לאחר שהבחור כבר החליט להתמרד בכל מחיר רח"ל.

ובכן, שאלה האמא בקול בוכים מה כן ניתן לעשות? הרי לא אוכל לחשות ולשבת בחיבוק ידיים נוכח גלישתו והתדרדרותו של בני היישר אל פי שאלו החתינות ומה עם מצות התוכחה, ומצות חינוך הבנים שאנו מחויבים? – זעקה האם בקול מלא צער ועוגמת נפש ומרירות.

לאחר התבוננות רבה, ובדיקת כל הנסיבות והגורמים שבמקרה מיוחד זה, אמרתי לאותה אמא כך: לבינתים יותר טוב תעשי, כשלא תאמרי ולא תדברי עם הילד ולא כלום! בעת כזו יש לקיים בו מאמר חכמינו ז"ל (ביבמות סה): "כשם שמצוה על אדם לומר דבר הנשמע, כך מצוה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע..." עדיף יותר לעת עתה שלא לדבר עם הבחור בנושא הזה כלום, לא טוב ולא רע. אולם זאת עשי, תקבלי על עצמך להוסיף 'תוספת שבת קודש'

מוקד הזמנות ספרים • של הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א קו הזמנות של מכוון טיב 0733-22-76-09

והספר אצלך

הספר אצלך

הספר אצלך